

Referenční knihovník

Referenční knihovník zprostředkovává uživatelům knihovnické a informační služby vlastní knihovny, knihoven oborově nebo regionálně příbuzných a národního systému knihovnických a informačních služeb jako celku, vede evidenci referenčních dotazů, vyhodnocuje zpětnou vazbu kvality knihovnických a informačních služeb pro uživatele vlastní knihovny i celého systému.

Odborný směr:	Média, publicistika a knihovnictví
Odborný podsměr:	knihovnictví, archivnictví
Kvalifikační úroveň:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou; Střední vzdělání s výučním listem i maturitní zkouškou
Alternativní názvy:	Librarian
Nadřazené povolání:	Knihovník
Příbuzné specializace:	Knihovník v knihovně pro děti, Knihovník v přímých službách, Knihovník pracovník správy fondů, Knihovník akvizitér, Knihovník katalogizátor
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Poskytnutí knihovnických a informačních služeb.
- Poskytnutí referenčních a faktografických služeb a informací.
- Vyhledání a formulace odpovědí na informační požadavky uživatelů s využitím interních a externích informačních zdrojů.
- Sledování a hodnocení informačních potřeb a požadavků uživatelů ve vazbě na profilaci a aktualizaci fondů.
- Sestavení jednoduchých rešerší.
- Poskytnutí meziknihovnických služeb (informačních, výpůjčních, reprografických).
- Bibliograficko-lokační zpracování požadavků na meziknihovnické služby, ukládání a vyhledání dat v provozovaných databázích.
- Evidence poskytovaných meziknihovnických služeb.
- Komunikace (osobní, písemná, telefonická) s uživateli.
- Vedení vstupních pohovorů s uživateli.
- Informování uživatelů o rozsahu a právních podmínkách poskytovaných knihovnických a informačních služeb.
- Instruktaže a školení uživatelů o poskytovaných knihovnických a informačních službách instituce.
- Identifikace, vyhledání, výběr a příprava předloh pro kopírovací a reprografické služby uživatelům.
- Vedení agendy vymáhání nesplněných závazků uživatelů.
- Kooperace v národním systému knihovnických a informačních služeb.
- Základní činnosti v oblasti public relations a marketingu knihovny včetně spolupráce s partnery knihovny.
- Prezentace knihovnických a informačních služeb knihovny.

CZ-ISCO

- 44110 - Knihovníci
- 4411 - Knihovníci

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2024

Knihovníci (CZ-ISCO 4411)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	29 953 Kč	36 211 Kč	49 226 Kč	31 396 Kč	39 412 Kč	54 436 Kč
Středočeský kraj	-	-	-	30 893 Kč	36 390 Kč	45 913 Kč
Jihočeský kraj	-	-	-	29 783 Kč	35 475 Kč	44 529 Kč
Plzeňský kraj	-	-	-	29 754 Kč	36 258 Kč	44 310 Kč
Karlovarský kraj	-	-	-	27 425 Kč	34 149 Kč	44 001 Kč
Ústecký kraj	-	-	-	30 275 Kč	37 308 Kč	46 062 Kč

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Liberecký kraj	-	-	-	30 107 Kč	36 137 Kč	43 949 Kč
Královéhradecký kraj	-	-	-	28 865 Kč	35 267 Kč	44 897 Kč
Pardubický kraj	-	-	-	27 819 Kč	34 279 Kč	42 567 Kč
Kraj Vysočina	-	-	-	29 582 Kč	35 072 Kč	43 169 Kč
Jihomoravský kraj	32 591 Kč	39 558 Kč	51 834 Kč	27 423 Kč	34 938 Kč	44 418 Kč
Olomoucký kraj	-	-	-	27 009 Kč	34 428 Kč	43 829 Kč
Zlínský kraj	-	-	-	29 056 Kč	35 528 Kč	45 210 Kč
Moravskoslezský kraj	-	-	-	27 863 Kč	34 731 Kč	43 453 Kč

Hrubé měsíční mzdy v roce 2024 celkem

Medián za ČR celkem

CZ-ISCO		Mzdová sféra	Platová sféra
4411	Knihovníci	36 100 Kč	36 337 Kč

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
4411	Knihovníci	http://data.europa.eu/esco/isco/C4411

Pracovní podmínky

Rizikové faktory pracovních podmínek a vyskytující se druhy zátěže upravuje nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Vždy vyplývají z pracovních podmínek, které se vztahují ke konkrétnímu zaměstnavateli, tudíž se mohou u různých zaměstnavatelů lišit.

Určení míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví při práci vychází z druhu práce vykonávané na pracovišti. Faktory se zařazují do čtyř kategorií dle míry zdravotního rizika a jeho vlivu na zdraví. O zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie rozhoduje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

- **1. Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)**
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- **2. Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)**
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- **3. Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)**
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- **4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)**
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Knihkupecké a nakladatelské činnosti	66-43-M/01
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru informační služby, knihovnictví	7241M

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru publicistika	7242M
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru gymnázium	7941K
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru knihkupectví	6643M
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru ekonomika odvětví (oborů)	6443M
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru ekonomika a podnikání	6341M
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru administrativa	6342M

Další vzdělání

Profesní kvalifikace

- Referenční knihovník/knihovnice (72-007-M)

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22.D.1013	Orientace v základních elektronických informačních zdrojích	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1011	Orientace v nakladatelské politice v ČR a zahraničí	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1012	Orientace v aktuálně vydávaných titulech	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6001	Poskytování bibliografických a rešeršních služeb v knihovnách s lokální a regionální působností	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8001	Poskytování výpůjčních služeb v knihovnách s lokální a regionální působností (včetně meziknihovních)	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22.D.8011	Evidence, katalogizace a adjustace v knihovnách s lokální působností	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8018	Ovládání automatizovaného knihovního systému v relevantních modulech	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8005	Vyhledávání bibliografických a faktografických informací, jejich ověřování a správaází dat	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6009	Formální a obsahová analýza textu	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.C.1001	Odborná komunikace se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22._.0001	knihovnické a informační služby	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
j34._.0012	literatura	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0002	státní informační a kulturní politika, informační procesy, instituce v informační oblasti	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0003	normy, standardy a metody zpracování knihovních fondů (AACR, MARC /UNIMARC, Konspektus ad.)	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0004	automatizované knihovní systémy české i zahraniční	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0006	informační potřeby a bariéry	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0007	formy a metody individuální a kolektivní práce s uživatelem knihovnických a informačních služeb	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0008	organizace a ochrana knihovního fondu	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0012	profilování, budování, zpracovávání a katalogizace informačních, knihovnických a archívních fondů	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0021	metody zpracovávání rešerší	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0031	pravidla ochrany osobních údajů, autorské právo v ČR a zahraničí	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0032	vývoj písemnictví, psacích látek a potřeb, dějiny knihy a knihovnictví	1	CompetenceSuitabilityEnum.2
j22._.0016	počítačové zpracování textů a tabulek	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0005	principy digitalizace dokumentů a knihovních fondů	3	CompetenceSuitabilityEnum.1
h11._.0006	marketing a marketingová komunikace	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0001	pravidla evidování korespondence, smluv a dalších dokumentů	4	CompetenceSuitabilityEnum.1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	3
5.3	Kreativní využívání digitálních technologií	2
5.2	Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií	2
5.1	Řešení technických problémů	2
4.4	Ochrana životního prostředí	2
4.3	Ochrana zdraví a duševní pohody	2
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	3
4.1	Ochrana zařízení	3
3.3	Autorská práva a licence	3
3.2	Integrace a přepracování digitálního obsahu	2
3.1	Tvorba digitálního obsahu	3
2.5	Netiketa	2
2.4	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	2
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	2
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	2
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	3
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	3
5.4	Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích	2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	4
2.6	Kompetence k vedení lidí	0
3.3	Kompetence k objevování a orientaci v informacích	4
1.4	Kompetence ke zvládnání stresu a zátěže	3
4.1	Kompetence k aktivnímu přístupu	3
1.1	Kompetence k celoživotnímu vzdělávání	4

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	3
4.4	Kompetence k řešení problémů	3
4.5	Kompetence k samostatnosti	4
4.6	Kompetence k výkonnosti	3
2.3	Kompetence k orientaci na zákazníka a uspokojování zákaznických potřeb	4
1.2	Kompetence k flexibilitě	3
1.3	Kompetence ke kreativitě	3
2.2	Kompetence ke kooperaci	3
2.4	Kompetence k ovlivňování a rozvíjení ostatních	3

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf